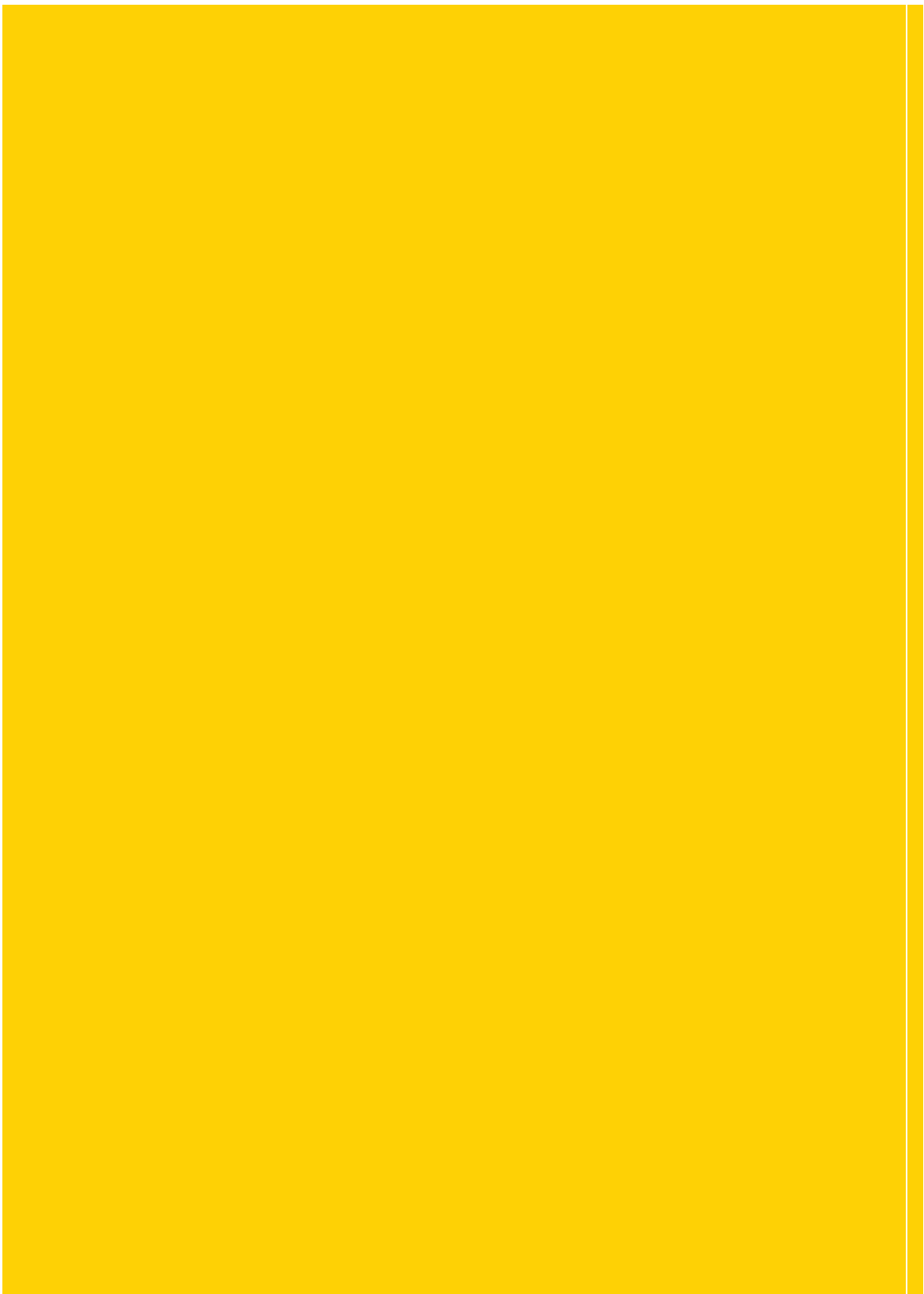

พรรณไม้เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง

อุทยานแห่งชาติเขาสก อุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง

ที่ระดึกเน็องในวโภกธัฒมเด็จพะเทพรัตนราชอุ้ตฯ ฐถามบรมราชกุมารี

เด็จพะราชดำเนนทรงประกอบพิจิเป็ด

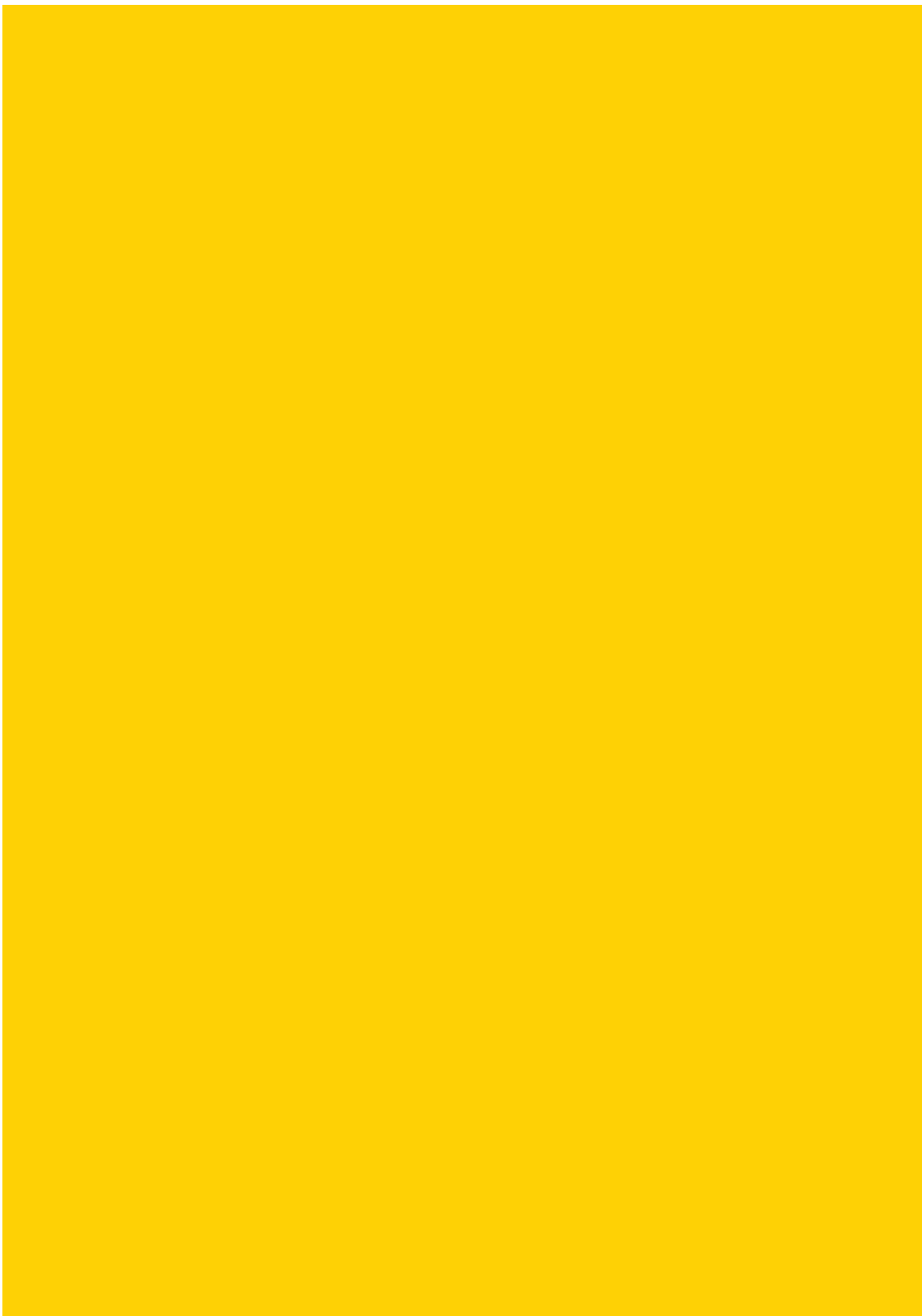
ฮคกรเนดิมพะเก็ยวติ (เว็อนกระจกหงตั้งที่ ๑)

แะ

ฮคกรเนดิมพะเก็ยวติ (เว็อนกระจกหงตั้งที่ ๒)

ณ ฐถณวิจัชฐำตะคอง ฐำบถหนองฐำหราช ฐำ.เอชปำกัฮอง ฐำงหวัดนครราชสีม

วันฐำนทรที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

คำนำ

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ได้มีการจัดทำพื้นที่แห่งวิจัยนวัตกรรมปัญญาประดิษฐ์และระบบวิจัยการเกษตรขึ้นในพื้นที่ของสำนักงานวิจัยและพัฒนา สำนักงาน กสท โทรคมนาคม จังหวัดนครราชสีมา ในลักษณะของพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิตขึ้นเพื่อใช้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ วิจัย รวมถึงสร้างแรงจูงใจและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในปีพ.ศ. ๒๕๕๘ นับเป็นปีมหามงคลยิ่งในโอกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๖๐ พรรษา ทางสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย จึงได้จัดสร้างอาคารเรียนนักษัตรขึ้นจำนวน ๖ หลัง เพื่อใช้จัดแสดงพรรณไม้ในรูปแบบต่างๆ ที่เป็นพิพิธภัณฑ์มีชีวิต เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติในวาระมหามงคลดังกล่าว โดยทาง วว. ได้รับพระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำพระนามนักษัตรทั้ง ๖ หลัง มาตั้งชื่ออาคารเรียนนักษัตรทั้ง ๖ หลังว่า อาคารเฉลิมพระเกียรติ (นักษัตรหลังที่ ๑) และ อาคารเฉลิมพระเกียรติ (นักษัตรหลังที่ ๒)

รวมทั้งเสด็จพระราชดำเนินเพื่อทรงเป็นองค์ประธานประกอบพิธีเปิดอาคารเรียนนักษัตรทั้ง ๖ หลัง ในวันที่จันทร์ที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ในพื้นที่โครงการของสถาบันวิจัยและพัฒนา สำนักงาน กสท โทรคมนาคม นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ทาง วว. จึงได้จัดทำหนังสือที่ระลึกในวโรกาสดังกล่าวขึ้น โดยรวบรวมรายชื่อ ภาพ และข้อมูลของพรรณไม้เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน ๑๖ ชนิดที่มีพระนามภาณุ โดยในชื่อวิทยาศาสตร์ของพืชทั้งในระดับสกุลและระดับชนิด สำหรับเผยแพร่แก่สาธารณชน เพื่อแสดงถึงความหลากหลายทางชีวภาพของพืชในประเทศไทยและร่วมสนองดำเนินโครงการนักษัตรที่ทรงเป็นองค์แม่ในการศึกษาเรียนรู้ด้านพฤกษศาสตร์และอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

คณะผู้จัดทำ

พรรณไม้เฉลิมพระเกียรติ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สารบัญ

พรรณไม้เฉลิมพระเกียรติ		หน้า
ตีนนกวัดดี	: <i>Phanera sirindhorniae</i>	๔
ห้าปีตีนนกร	: <i>Magnolia sirindhorniae</i>	๖
เสีองศรีประจิม	: <i>Sirindhornia mirabilis</i>	๘
เสีองศรีอกคณย์	: <i>Sirindhornia monophylla</i>	๑๐
เสีองศรีเบียงทว	: <i>Sirindhornia pulchella</i>	๑๒
เครือเทพรัตน์	: <i>Thepparatia thailandica</i>	๑๔
ข้มพุดีวิน	: <i>Impatiens sirindhorniae</i>	๑๖
ข้องเจ้าฟ้า	: <i>Buxus sirindhorniana</i>	๑๘
ไฮยริศ	: <i>Zingiber sirindhorniae</i>	๒๐
ภรณ์ต้น	: <i>Syzygium sirindhorniae</i>	๒๒
รักตะนิธ	: <i>Peperomia sirindhorniana</i>	๒๔
เทพมกศ	: <i>Flemingia sirindhorniae</i>	๒๖

ตีนนกวัดผี

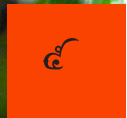
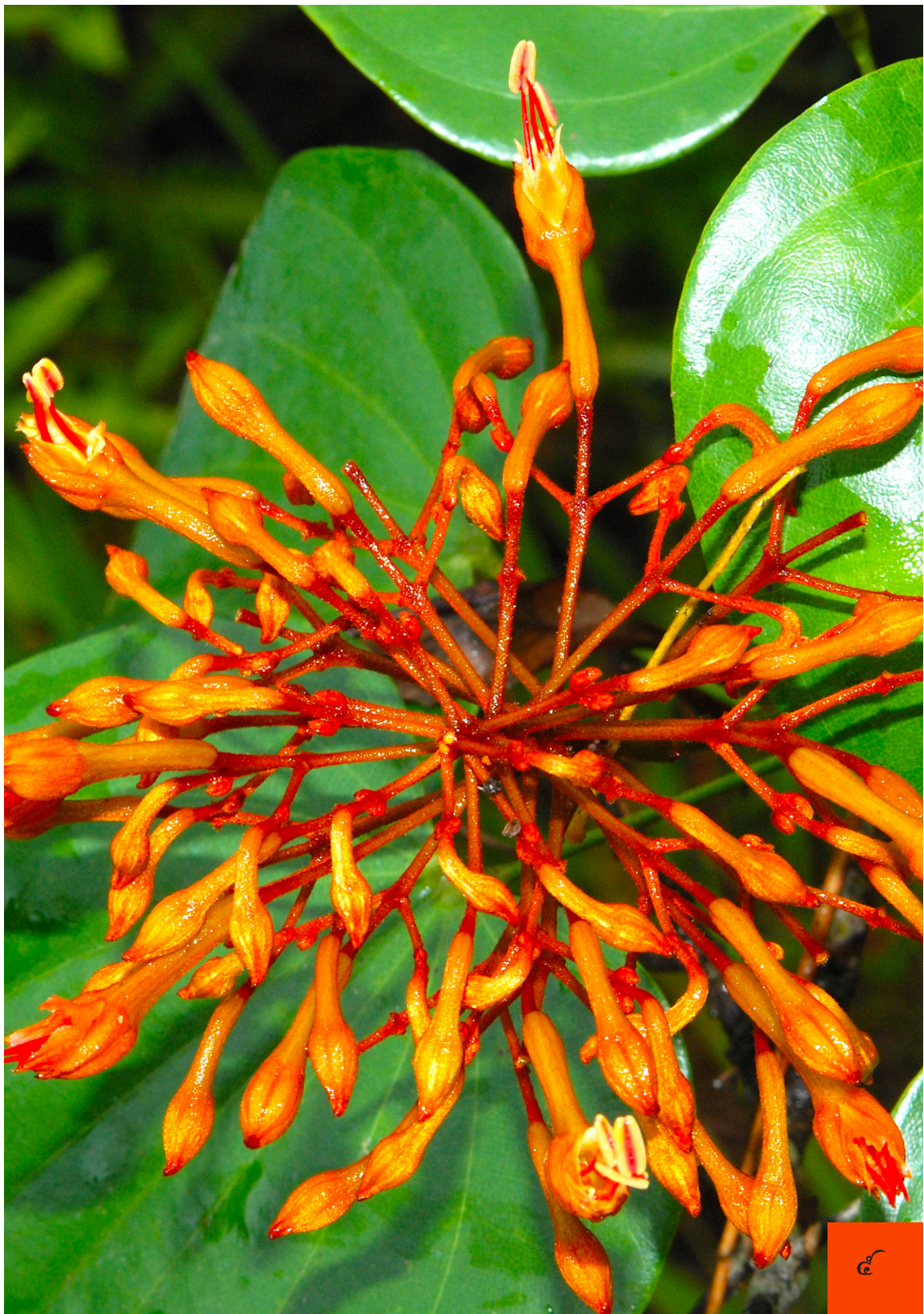
Phanera sirindhorniae (R. Larsen & S. S. Larsen)

Mackinder & R. Clark

Nordic Journal of Botany 17(2): 113. 1997.

Phytotaxa 166(1): 63. 2014.

จำปาศิรินทร

Magnolia sirindhorniae Noot. & Chalermglin

Blumea 45(1): 245. 2000.

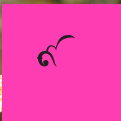

เดือนทิพย์ประณี

Sirindhornia mirabilis H.A. Pedersen & Suksathan

Nordic Journal of Botany 22(4): 398. 2003.

เข็มนาอากาศ

Sirindhornia monophylla (Collett & Hemsl.)
H. A. Pedersen & Suksathan

Nordic Journal of Botany 22(4): 395. 2003.

เดือนกวีเขี้ยวท้าว

Sirindhornia pulchella K.A. Pedersen & Indham.

Nordic Journal of Botany 22(4): 398. 2003.

เครือเทพรัตน์

Thepparatia thailandica Phuph.

Thai Forest Bulletin (Botany) 34: 196. 2006.

ต้นพุดิน ๒

Impatiens sirindhorniae Triboun & Suksathan

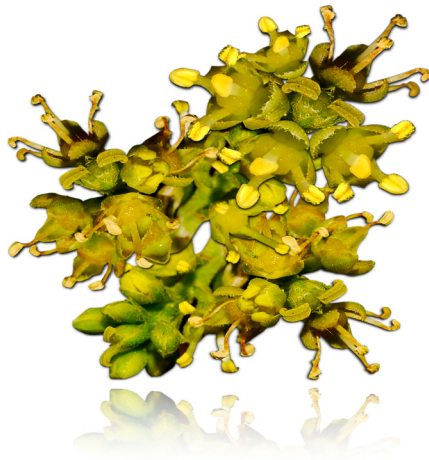

Gardens' Bulletin Singapore 61(1): 174. 2009.

น้องแก้วฟ้า

Buxus sirindhorniana W.K.Soh, von Sternb., Kodk. & J.Parn.

Nordic Journal of Botany 32(4): 454. 2014.

โลยร์

Zingiber sirindhorniae Triboun & Keerat.

The Thailand Natural History Museum Journal 10(1): 1, 2016.

กวนอิม

Syzygium sirindhorniae Chantar., Suksathan & Wongnak

Phytotaxa 289(2): 193. 2016.

ผักตะเอน

Peperomia sirindhorniana Suwanph. & Ghantar.

Kew Bulletin 72(1): 7. 2017.

เทพธิดา

Flemingia sirindhorniae Mattapha, Chantar. & Suddee

Thai Journal of Botany 9(1): 8. 2017.

พรรณไม้เฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
จัดทำโดย
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ที่ปรึกษา

ดร.อภิชัย ปอิ่งแสงมงคล
อำนวยการบริหาร
มนณี แก้วดวง

ผู้จัดทำและเรียบเรียง

ดร.ปราโมทย์ ไตรบุญ
จักรกฤษณ์ ศรีณรงค์
เววัศร จินตเกษียร
อุษิตาธิ์ วงศ์ฉัตรกันต์

วพต บรรณลิขิต
พงศกร นิตยัมมิ
ไมตรี มั่นทนถนถน
พงษ์ศักดิ์ แก้วศรี

ดร.วรรณฤดี ธรรมวงศ์
ทศวรรษ งามคุ้มบุญ
วิรัตน์ ดวงคำ
ประสพณ ด่านรักษา

ภาพและข้อมูล

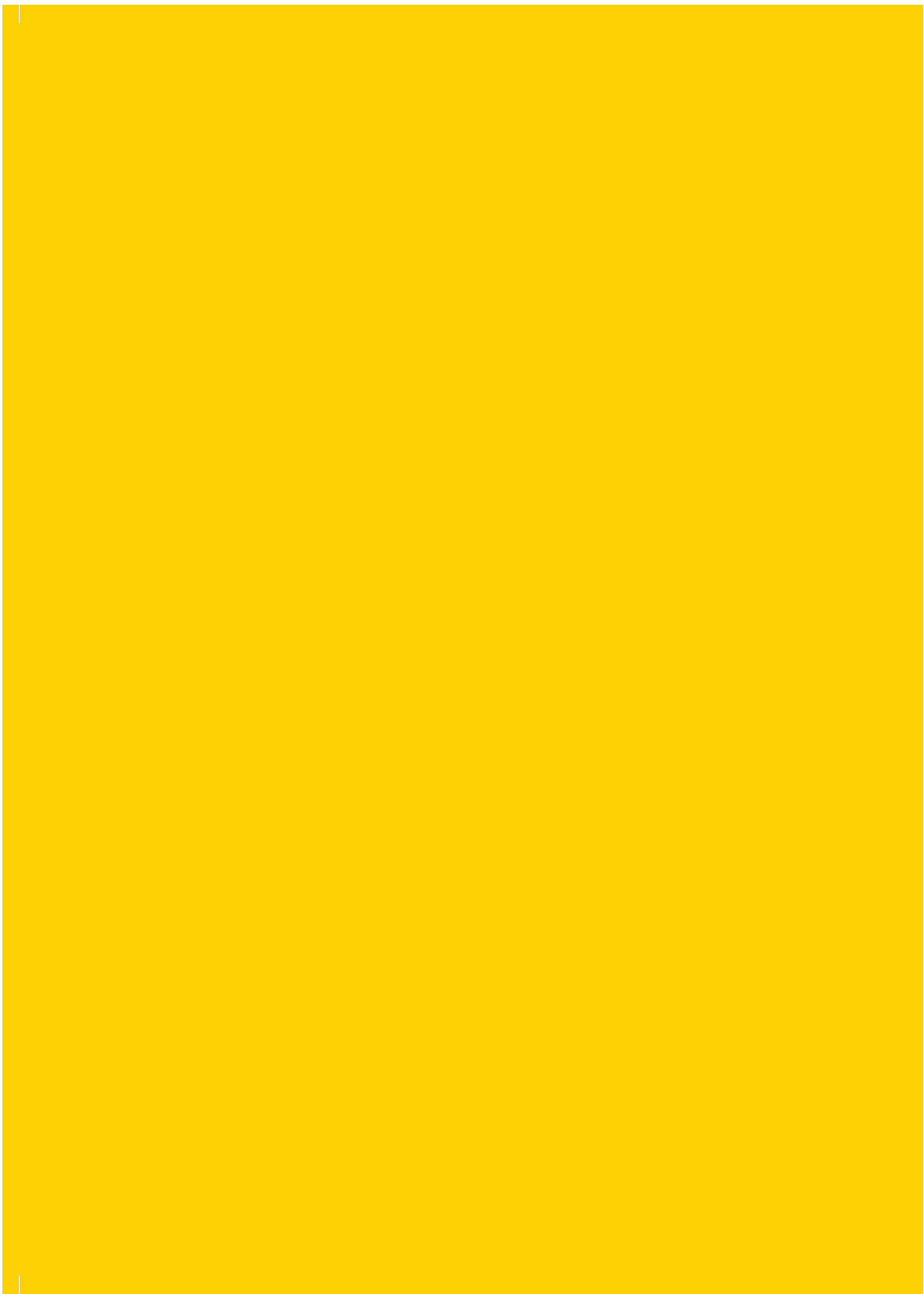
ดร.เป็ยะ เฉลิมกลิ่น
ดร.อโศก มัญญา
ดร.วราจรงค์ แฉ่มกำภู
ดร.ปราโมทย์ ไตรบุญ

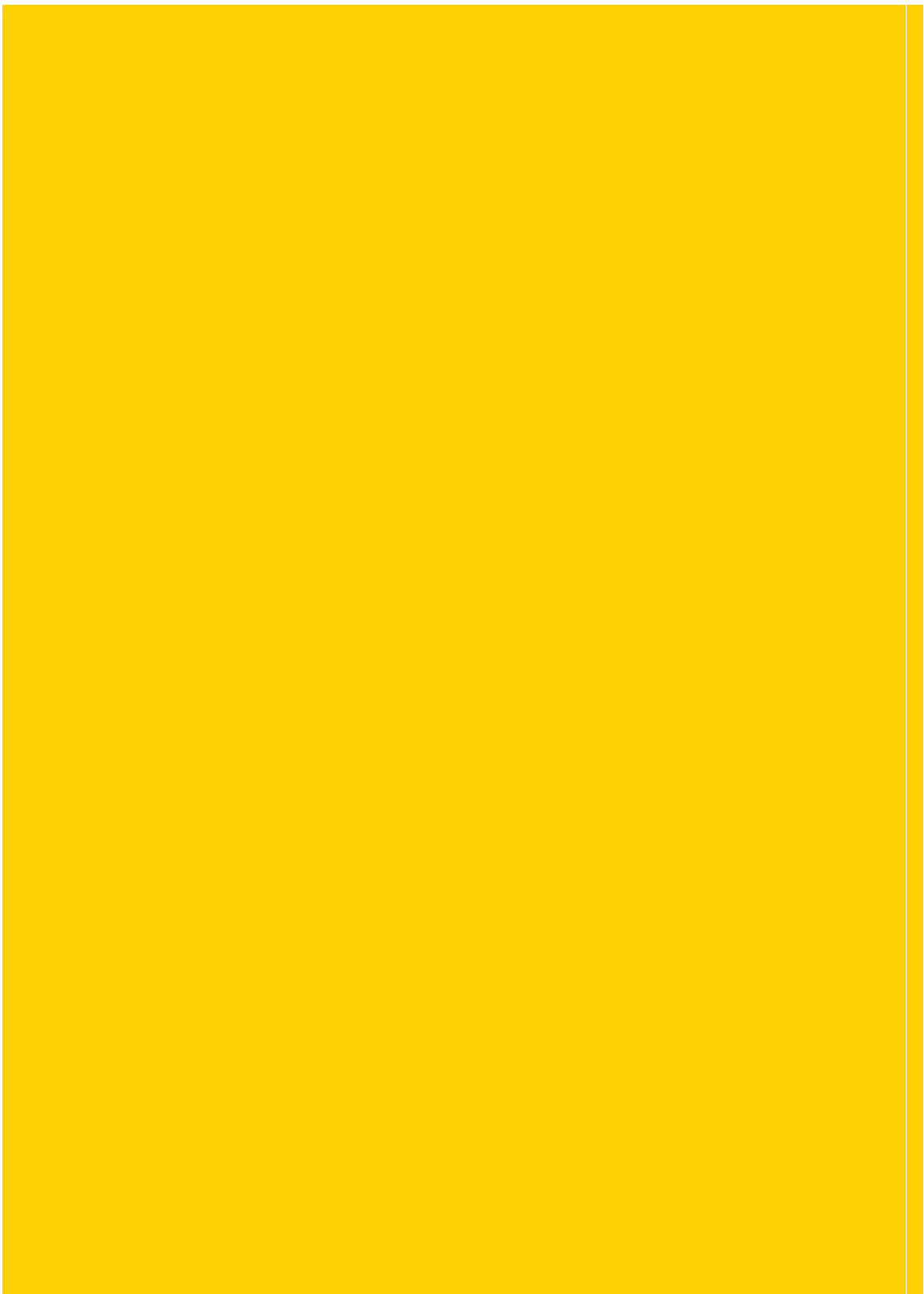
ศ.ดร.ประนอม จันทร์โนน้อย
ดร.เฉลิมพล สุวรรณภักดี
หัตถ์ชัย บุญเรือง
ดร.สนันต์ พิริยะภัทรกิจ

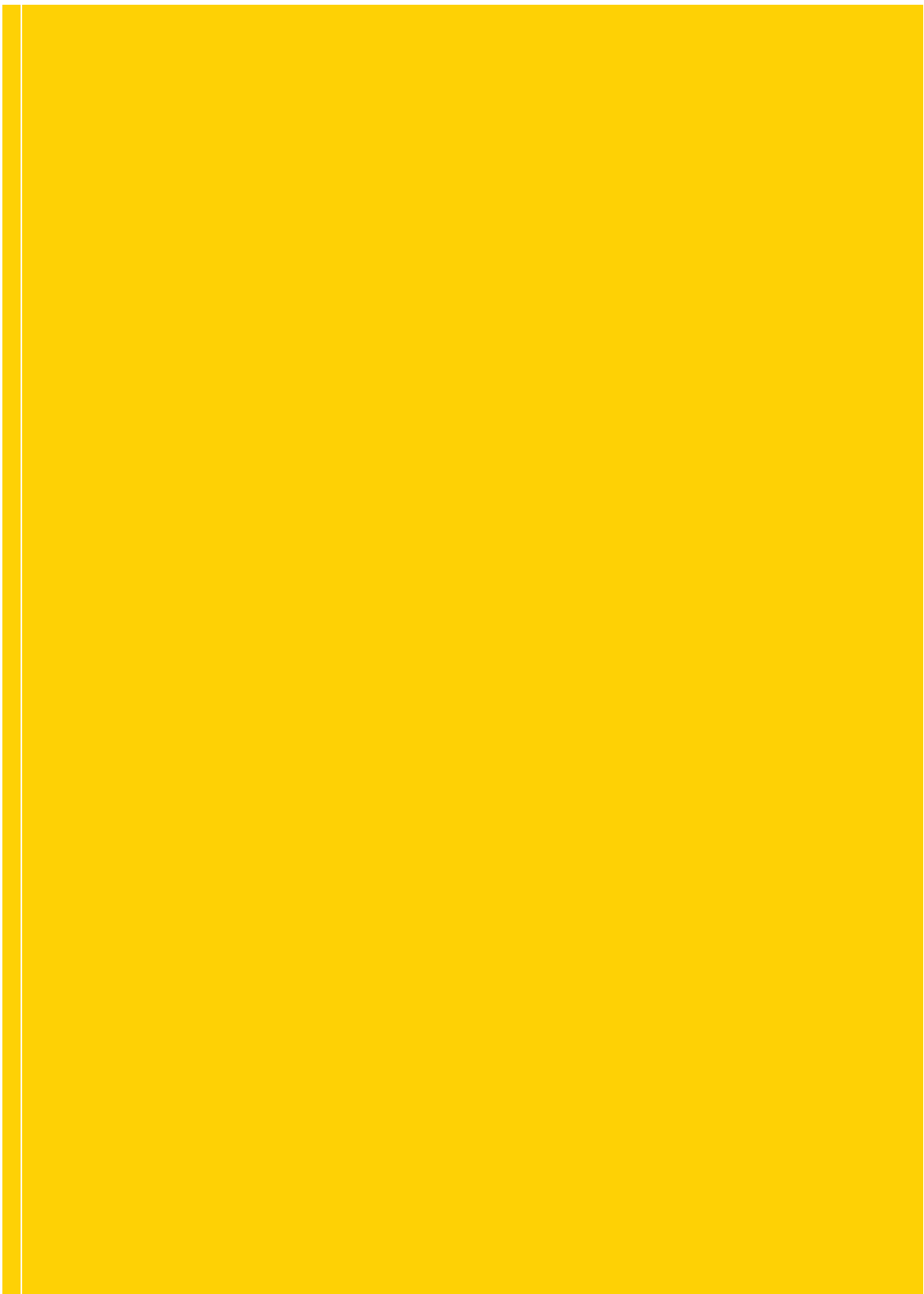
ดร.เป็ยะเกษม สุวรรณ
ปัทมวิทย์ อินทะบุษ
วพต บรรณลิขิต

ศิลปกรรม
ไตรสรณ์ ไตรบุญ
พิศศ โทภา

ISBN : 978-974-9534-56-4
สงวนลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2561
จำนวนพิมพ์ 1,000 เล่ม
พิมพ์ที่ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด

ศูนย์วิจัยด้านตะกอน
ศูนย์วิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี